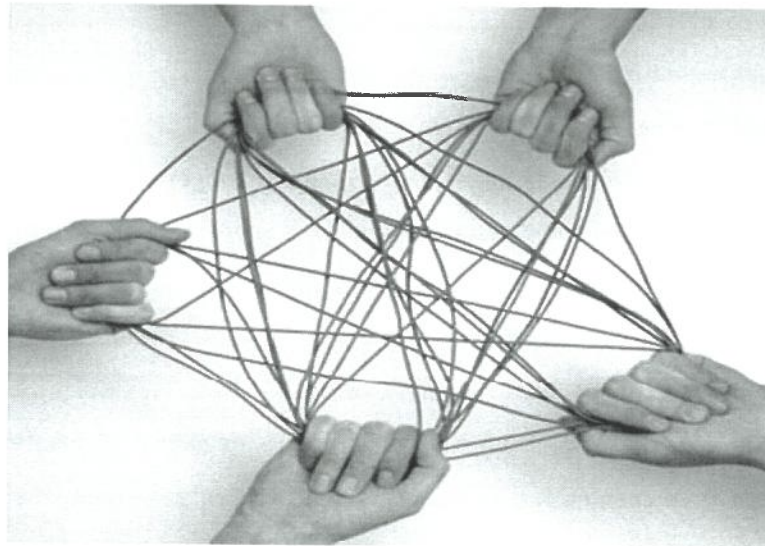

Risicoverevening jeugdhulp 2015 BUCH

Inhoud

1.	Inleiding.....	1
2.	Begroting jeugdhulp en uitkomst inkoop.....	2
3.	Modellen risicoverevening.....	3
4.	Welke producten komen in aanmerking voor risicodeling?	5
4.1	Wat is duur?.....	5
4.2	Landelijke cijfers: prijs per cliënt.....	6
4.3	Invloed.....	6
4.4	Matrix prijs en invloed.....	8
5.	Hoe gaan we de risico's verrekenen?	9
5.1	Begroting en realisatie jeugdhulp	9
5.2	Sleutel risicoverevening.....	10
5.3	Bereik / uitgangssituatie.....	10
5.3.1	Optie 1: Risicovervening "dure" jeugdhulp.....	10
5.3.2	Optie 2: Risicoverevening totaal jeugdhulp o.b.v. budgettair kader (inkomsten)	11
5.3.3	Optie 3: Risicoverevening totaal jeugdhulp o.b.v. begroting na inkoop (uitgaven).....	12
5.4	Verrekeningsmethode	13
5.4.1	Variant 1: Volledige risicoverevening	13
5.4.2	Variant 2: Risicoverevening met eigen risico	13
5.4.3	Variant 3: Risicoverevening nadelig resultaat van de nadeel gemeenten.....	14
5.4.4	Variant 4: Verevening excl. positief resultaat voordeel gemeenten met eigen risico	15
5.4.5	Uitkomsten vier varianten samengevat.....	15
5.5	Voorwaarde en verrekening	16
6.	Conclusie en advies.....	17
6.1	Keuze 1: Bereik / uitgangssituatie.....	17
6.2	Keuze 2: Verrekeningsmethode.....	18
	Bijlage 1: voor- en nadelen risicomodellen.....	19
	Bijlage 2: Landelijk Transitie Arrangement (LTA)	22

1. Inleiding

In het bestuurlijk overleg van de BUCH gemeenten is de intentie uitgesproken om te komen tot een vorm van risicoverevening voor de jeugdhulp en in het bijzonder de risicoverevening te beperken tot de “dure” zorgvormen. Dit document bevat de uitwerking van verschillende scenario's en een advies voor de risicodeling in de BUCH gemeenten. Dit advies is opgesteld in samenwerking met de BUCH werkgroepen financiën en jeugd.

Met de overdracht van de taken van de jeugdhulp zijn de gemeenten per 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de uitvoering hiervan. Hiermee zijn diverse risico's gemoeid. Deze risico's kunnen variëren van de kwaliteit van de geleverde zorg, het risico op wachtlijsten tot meer financiële risico's. Deze memo richt zich op de laatste categorie. Wikipedia geeft de volgende definitie van een financieel risico:

De kans dat er zich een onverwachte en ongewenste gebeurtenis voordoet, die de waarde van de financiële activa (bezittingen) van de betreffende organisatie aantast.

De budgetten voor de jeugdhulp voor 2015 zijn bekend gemaakt in de meicirculaire 2014 en bedragen voor de BUCH gemeenten het volgende:

2015 x € 1000	Bergen	Uitgeest	Castricum	Heiloo	Totaal
AWBZ	1.143	449	1.113	429	3.134
Begroting	1.038	665	1.562	1.595	4.860
ZVW	1.332	700	1.558	1.548	5.138
Totaal	3.513	1.814	4.232	3.572	13.131

Het budget 2015 is gebaseerd op historische cijfers (2012). Dit is door het rijk onderverdeeld naar de drie “oude” financieringsstromen: AWBZ, Begroting (voormalige provinciaal gefinancierde zorg) en ZVW (financiering via de zorgverzekeringswet oftewel GGZ). De grote (financiële) vraag is of de historische budgetten toereikend zijn in 2015 om deze nieuwe taken uit te voeren. In 2016 stapt het rijk over naar een objectief verdeelmodel. Hiervan zijn de voorlopige uitkomsten bekend gemaakt. Voorlopige cijfers laten zien dat de BUCH gemeenten er flink op vooruit gaan t.o.v. de budgetten o.b.v. historische cijfers. Dat positieve nieuws behoeft de nodige nuancering aangezien een langdurige overgangsregeling (ingroeipad) van historisch naar objectief wordt voorgesteld. Meer informatie hierover en de definitieve bedragen volgen bij de mei circulaire 2015.

Voor de inkoop geldt dat met de zorgaanbieders afspraken zijn gemaakt over de bekostiging. Voor de regio Alkmaar is gekozen om primair in te zetten op bekostiging via de zogenaamde P (prijs) x Q (hoeveelheid). Dit betekent dat de gemeenten de zorgaanbieders betalen voor de werkelijk geleverde zorg. De prijs is van tevoren contractueel overeengekomen. Het risico voor de gemeenten zit met name in de aantallen klanten. Deze onzekerheid bestaat zowel uit de volumes van de bestaande klanten als voor de nieuwe instroom:

- Bestaande klanten: hierbij geldt dat de gemeenten voor de lopende klanten verplicht zijn om zorgcontinuïteit te leveren. Op basis van de uitvraag naar omzet over de periode 2012 t/m 2014 laat een van de grootste zorgaanbieder een omzetstijging zien van 21% en deze stijging is veroorzaakt door een toename in volume. Kortom de vraag is of de gehanteerde historische cijfers 2012 wel een valide startpunt zijn geweest voor de budgetten 2015.
- Nieuwe instroom: onzeker is hoe groot de nieuwe instroom zal zijn. Weliswaar wordt de toegang binnen de BUCH gemeenten op dezelfde manier georganiseerd, maar of dat al per 1 januari volledig uniform is, is de vraag. Daarnaast kunnen jeugdigen instromen via bijvoorbeeld instanties als de huisarts of de rechter, waarop de gemeenten weinig invloed hebben. Tot slot kunnen nieuwe jeugdigen binnen onze gemeenten komen door middel van een verhuizing, ook een gegeven waarop geen invloed is uit te oefenen.

In deze memo wordt een voorstel gedaan voor risicoverevening voor de budgetten jeugdhulp. Allereerst wordt kort de begroting van de jeugdhulp van de BUCH weergegeven en de resultaten van de inkoop. Vervolgens worden verschillende risicomodellen behandeld. Daarna wordt nader ingegaan welke producten duur zijn en welke andere afwegingen er zijn om over te gaan tot risicoverevening: invloed en administratieve verwerking. Vervolgens volgt een uitwerking hoe de risico's concreet verrekend zullen worden. Ten slotte presenteren we de conclusie en advies.

2. Begroting jeugdhulp en uitkomst inkoop

De begroting voor de jeugdhulp is onderverdeeld naar de "oude" zorgvormen (AWBZ, J&O, GGZ en Veiligheid/jeugdreclassering). Daarnaast is geld gereserveerd voor de uitvoering en de toegangstaken en het persoonsgebonden budget (PGB). Dit resulteerde in het onderstaande budgettaire kader zoals gebruikt voor de inkoop:

Budgettair Kader Inkoop

Hoofdproducten	Subproducten	Bergen	Uitgeest	Castricum	Heiloo	Totaal
Uitvoeringk. + toegang	1e lijnsloket Wmo en Jeugd	412.001	218.253	510.173	379.673	1.520.101
Jeugd GGZ	Jeugd GGZ	1.143.523	579.320	1.305.951	1.324.136	4.352.931
	LTA	96.152	49.661	115.853	97.769	359.435
Jeugd AWBZ	Jeugd AWBZ	409.192	52.862	264.984	-185.271	541.767
	LTA	22.981	11.869	27.690	23.368	85.909
PGB	PGB Jeugd	662.670	357.363	742.886	560.997	2.323.917
J&O	Jeugd en opvoedhulp	243.044	266.120	671.566	913.891	2.094.621
	LTA	12.943	6.685	15.596	13.161	48.385
	Buitenregionaal	55.988	30.252	70.821	47.333	204.393
Veiligheid, jeugdrecl.	Veiligheid	386.743	241.856	439.453	329.283	1.397.335
	Jeugdzorgplus	67.433	-	67.433	67.433	202.299
TOTAAL		3.512.670	1.814.242	4.232.407	3.571.773	13.131.092

- De uitvoeringskosten is gebaseerd op 5% van het totale budget + een bedrag dat is gereserveerd voor de voormalige toegangstaken van Bureau Jeugdzorg.

- LTA: Op advies van de VNG is 3,76% van het budget gereserveerd voor landelijk specialistische jeugdzorg verspreid over de diverse zorgvormen (Landelijk Transitie Arrangement).
- PGB: reservering is gebaseerd op de initiële gegevensoverdracht.

Nadat de inkoop (stand 28-1-2015) is voltooid, ontstaat het onderstaande beeld:

Hoofdproducten	Subproducten	Bergen	Uitgeest	Castricum	Heiloo	Totaal
Uitvoeringk. + toegang Jeugd GGZ	1e lijnsloket Wmo en Jeugd	412.001	218.253	510.173	379.673	1.520.101
	Basis	72.541	68.150	102.531	101.861	345.084
	Specialistisch	812.728	387.398	725.315	698.601	2.624.042
	Klinisch (verblijf)	172.601	90.398	134.669	232.953	630.621
	Dyslexie	122.400	51.000	206.550	186.150	566.100
	LTA	96.152	49.661	115.853	97.769	359.435
Jeugd AWBZ	Jeugd AWBZ	643.111	307.530	481.714	69.449	1.501.804
	LTA	22.981	11.869	27.690	23.368	85.909
PGB	PGB Jeugd	662.670	357.363	742.886	560.997	2.323.917
J&O	Jeugd en opvoedhulp	696.246	271.026	393.027	577.015	1.937.315
	LTA	12.943	6.685	15.596	13.161	48.385
	Buitenregionaal	55.988	30.252	70.821	47.333	204.393
Veiligheid, jeugdrecl.	Veiligheid	386.743	241.856	439.453	329.283	1.397.335
	Jeugdzorgplus	67.433	-	67.433	67.433	202.299
TOTAAL		4.236.538	2.091.442	4.033.712	3.385.047	13.746.739
Uitkomst		-723.868	-277.200	198.695	186.726	-615.647

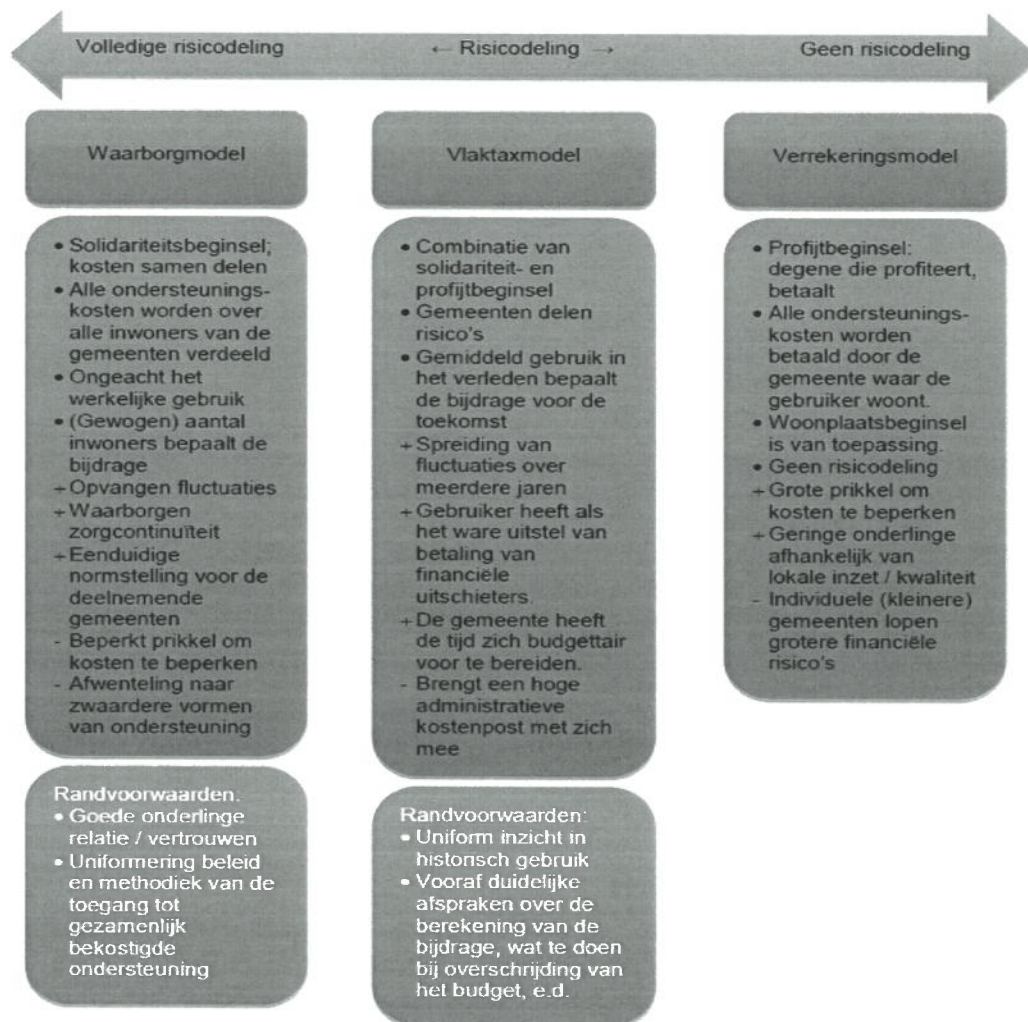
- Bergen en Uitgeest komen geld tekort als de realisatie verloopt conform de ingekochte contracten
- Castricum en Heiloo zouden juist geld over houden.
- De uitvoeringskosten zijn conform het budgettair kader inkoop opgenomen. Deze kosten moeten nog nader worden uitgewerkt.
- Bedacht moet worden dat met name de ingekochte hoeveelheden met een grote mate van onzekerheid omgeven zijn. Deze zijn veelal gebaseerd op inschattingen o.b.v. niet gevalideerde historische cijfers. In het bijzonder is het onzeker of het woonplaatsbeginsel correct is toegepast.

3. Modellen risicoverevening

Voor het verdelen van risico's, zijn verschillende vormen denkbaar. We onderscheiden daarin twee grondbeginselen: solidariteit en profijt. Het solidariteitsbeginsel houdt in dat alle ondersteuningskosten over alle inwoners van de deelnemende gemeenten worden verdeeld, ongeacht het werkelijke zorggebruik. Het andere uiterste is het profijtbeginsel. Hierbij worden de ondersteuningskosten betaald door de gemeente waaruit de gebruiker komt, conform het woonplaatsbeginsel. Hiertussen zijn verschillende varianten mogelijk. In deze memo onderscheiden we drie hoofdmodellen en een bewuste mix:

1. Waarborgmodel, gebaseerd op het solidariteitsbeginsel;
2. Vlastax model, combinatie van het solidariteits- en profijtbeginsel;
3. Verrekeningsmodel, gebaseerd op het profijtbeginsel;

4. Bewuste mix van verschillende modellen, bijvoorbeeld verschillende modellen voor verschillende producten.

Een nadere toelichting op de modellen en de voor- en nadelen zijn opgenomen in bijlage 1.

Gemeenten kunnen ook kiezen voor 'een bewuste mix', waarbij meerdere modellen naast elkaar kunnen worden ingezet. Dit geeft de mogelijkheid tot differentiatie; het best passende model kan bijvoorbeeld worden gekozen per functie of per transitie. Het vlactaxmodel zal in de uitwerking hierna buiten beschouwing worden gelaten. Binnen de BUCH bestaat geen uniform inzicht in historisch verbruik en bovendien brengt dit model een hoge administratieve last met zich mee. Aangezien risicoverevening in eerste instantie alleen wordt voorgesteld voor het jaar 2015 is dat geen wenselijke optie.

Daarnaast kan worden gekozen om nog een eigen risico toe te passen. Bijvoorbeeld binnen het waarborgmodel kan worden gekozen om het solidariteitsbeginsel te beperken door de gemeenten voor een deel van het tekort zelf verantwoordelijk te houden. Dat betekent dat pas boven een te kiezen drempel het financieel risico wordt gedeeld.

4. Welke producten komen in aanmerking voor risicodeling?

4.1 Wat is duur?

Alhoewel concrete prijzen zijn afgesproken in de contracten, is het begrip duur niet altijd eenduidig vast te stellen. Dit heeft te maken met het feit dat voor de prijs verschillende maatstaven / tijdseenheden gelden.

- Binnen de Jeugd-GGZ gelden de komende 3 jaren nog de Diagnose Behandel Combinatie (DBC) als bekostigingsmethode. Voor een van de (sub)subproducten binnen de specialistische GGZ geldt bijvoorbeeld de volgende indeling:

Schizofrenie - vanaf 250 tot en met 799 minuten
Schizofrenie - vanaf 800 tot en met 1799 minuten
Schizofrenie - vanaf 1800 tot en met 2999 minuten
Schizofrenie - vanaf 3000 tot en met 5999 minuten
Schizofrenie - vanaf 6000 tot en met 11999 minuten
Schizofrenie - vanaf 12000 tot en met 17999 minuten
Schizofrenie - vanaf 18000 tot en met 23999 minuten
Schizofrenie - vanaf 24000 tot en met 29999 minuten
Schizofrenie - vanaf 30000 minuten

Voor schizofrenie vanaf 250 t/m 799 minuten geldt een NZA tarief van circa € 1.200, terwijl aan schizofrenie vanaf 30.000 minuten een prijskaartje hangt van € 67.000. Hoewel de systematiek van DBC's de komende 3 jaar blijft bestaan is voor de bekostiging voor de regio Alkmaar per instelling een gemiddelde prijs per cliënt afgesproken. Per instelling is een budgetplafond bepaald.

- Binnen de Jeugd AWBZ gelden tarieven per uur of per dagdeel en dan soms gedifferentieerd naar lichte, midden en zware zorg.
- Binnen Jeugd en opvoedhulp worden prijzen voor trajecten aangeboden die kunnen variëren van kort (1 week) tot 1 jaar.
- Jeugdbescherming en jeugdreclassering prijzen o.a. op basis van 12-maands gemiddelde, lump-sum verdeeld o.b.v. inwoneraantallen etc.
- Voor de zorg onder die onder het Landelijk Transitie Arrangement vallen gelden ook uiteenlopende tarieven en tijdseenheden.

Of een zorgvorm duur is, wordt mede bepaald door de tijdsduur waarvoor deze geleverd wordt. Kortom het begrip duur is niet eenvoudig objectief vast te stellen.

4.2 Landelijke cijfers: prijs per cliënt

Om het begrip duur toch enigszins te kunnen bepalen, vallen we terug op landelijke historische cijfers voor de jeugdhulp. Onderstaand volgt het macro budget voor de jeugdhulp:

Cijfers jeugdhulp 2012	Totale kosten		Clienten	Prijs per client
Onderdeel	(x 1 mln)	%		
Jeugd- & Opvoedhulp: ambulante	139	4%	57.810	2.410
Jeugd- & Opvoedhulp: verblijf deel/volijt	508	13%	19.465	26.083
Jeugd- & Opvoedhulp: pleegzorg	323	8%	20.540	15.740
Jeugd- & Opvoedhulp: overige middelen	38	1%		
Toegang Bureau jeugdzorg (geaccepteerde aanmeldingen)	180	5%	61.520	2.924
Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (gemelde kinderen)	45	1%	31.390	1.434
Jeugdbescherming en Jeugdreclassering	361	9%	65.915	5.481
JeugdzorgPlus	134	3%	2.370	56.498
1. Provinciale jeugdzorg (PJZ)	1.729	45%	104.345	16.567
zorg zonder verblijf*	728	19%	74.695	9.746
zorg met verblijf**	423	11%	7.575	55.881
2. Algemene wet bijzondere ziektekosten (AWBZ: jeugddeel)	1.151	30%	80.625	14.280
jeugd-GGZ 1e lijn	24	1%	66.730	352
jeugd-GGZ 2e lijn zonder verblijf	690	18%	209.460	3.296
jeugd-GGZ 2e lijn met verblijf	275	7%	5.085	53.982
3. Zorgverzekeringswet (Zvw)	988	26%	267.470	3.695
Totaal jeugdhulp	3.868	100%		

Bron: presentatie objectief verdeelmodel jeugd (16/12/2014)

Wanneer wordt gekeken naar de (gemiddelde) kosten per cliënt per jaar, springen de volgende zorgvormen eruit als “dure” vormen van zorg:

1. Jeugdzorgplus (> € 50.000)
2. Alle verblijfs- of residentiële zorgvormen (> € 25.000)

Hierbij plaatsen we direct de kanttekening dat het gemiddelde prijzen zijn. Binnen de jeugd-ggz zijn wel degelijk “dure” zorgvormen die per cliënt boven de € 50.000 op jaarbasis kunnen uitkomen.

4.3 Invloed

Naast het begrip “duur” is het criterium “invloed” op de keuze voor een bepaalde zorgvorm genoemd om te bepalen of een zorgvorm in aanmerking komt voor risicodeling. Immers zorgvormen waar de gemeente weinig invloed op heeft, leveren meer risico op. Bijvoorbeeld op het gedwongen kader heeft de gemeente nagenoeg geen invloed. De rechter bepaalt de zorgvorm en de gemeente betaalt de rekening. De gemeente heeft in feite geen mogelijkheden om te sturen tot andere (goedkopere) zorgvormen en staat financieel voor een voldongen feit. De invloed van de gemeente zit hem vooral in het tijdig ondervangen van ondersteuningsbehoefte en op die manier te voorkomen dat er zwaardere zorg nodig is. Hetzelfde geldt voor doorverwijzigingen door geautoriseerde verwijzers zoals huisartsen en

medisch specialisten. Vooral voor jeugdGGZ is de huisarts in veel gevallen de verwijzer, als gemeenten zullen we moeten investeren in de samenwerking met de huisartsen om invloed te kunnen uitoefenen op de toestroom tot hulp via deze routes. Globaal kunnen we stellen dat er voor gemeenten drie manieren zijn om de toestroom tot de duurdere vormen van zorg te beïnvloeden:

1. Inzetten op preventie & laagdrempelige kortdurende hulp vrij toegankelijk maken;
2. Investeren in samenwerking en afspraken met geautoriseerde verwijzers;
3. Instroom tot zwaardere hulp via de eigen, gemeentelijke toegang beperken.

Een aantal vormen van jeugdhulp kunnen we inzetten om de noodzaak voor zwaardere zorg te verminderen.

Directe invloed op inzet:

- J&O
- PGB (geen zorgvorm, maar een wijze waarop hulp wordt ingezet & gefinancierd)

Zeer beperkte invloed (behalve enigszins preventieve inzet):

- Jeugdzorg plus
- JB/JR/ Jeugdzorg plus/ Veiligheid (AMHK/veilig thuis)
- AWBZ

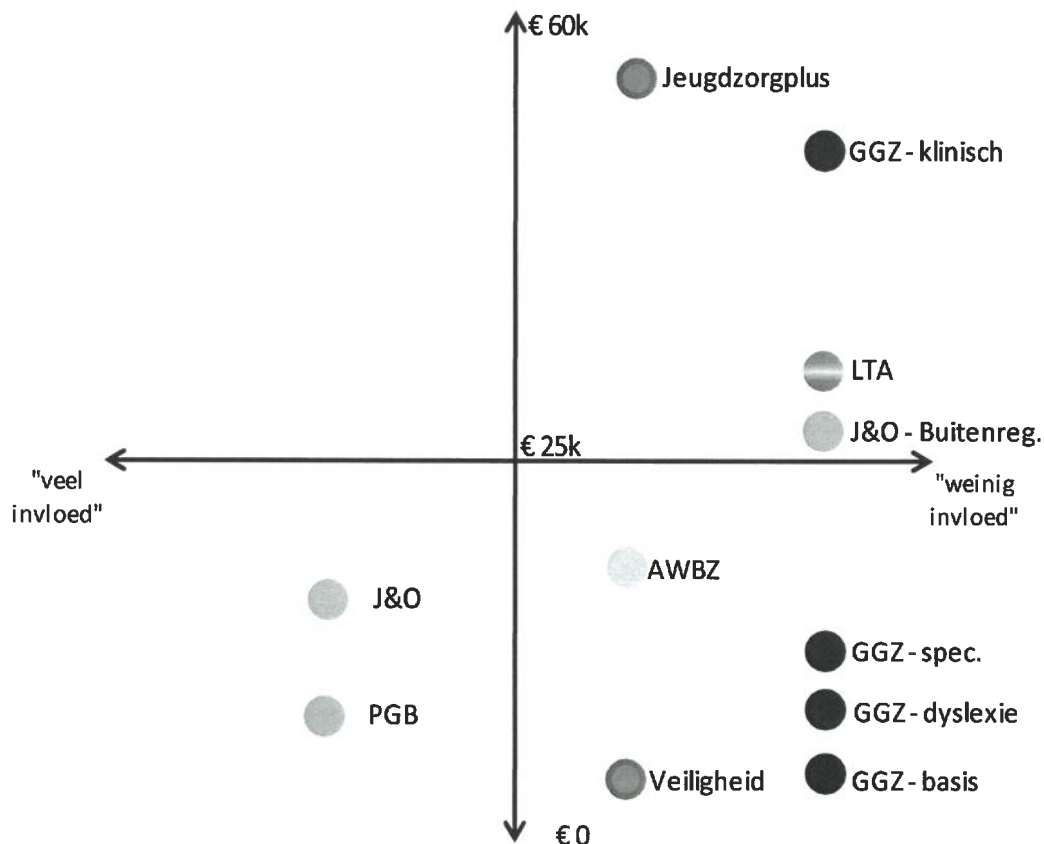
Geen/weinig invloed:

- Dyslexiezorg
- Jeugd GGZ klinisch
- Jeugd GGZ basis
- Jeugd GGZ specialistisch / J&O buiten regionaal¹
- Landelijk Transitie Arrangement (betreft meerdere zorgvormen: zie bijlage 2)

¹ De afspraken betreffen de inkoop van driemilieuvoorzieningen, waar op één plek een combinatie van onderwijs, opvoeding en vrije tijd wordt geboden, de Multifunctionele Centra en bovenregionaal georganiseerde gespecialiseerde jeugd-GGZ. De inkoop vindt plaats op het schaalniveau van regio's van ongeveer 1 miljoen inwoners. De te maken inkoopafspraken moeten leiden tot de continuïteit van deze specialistische functies.

4.4 Matrix prijs en invloed

Wanneer we de criteria "duur" en "invloed" combineren voor de verschillende producten ontstaat de volgende matrix:

Op basis van het criterium "duur" en "weinig invloed" komen de volgende producten in aanmerking voor risico deling:

1. Jeugdzorgplus
2. J&O buitenregionaal
3. GGZ-klinisch
4. LTA (Landelijk Transitie Arrangement)

We merken nogmaals op dat binnen de overige zorgvormen ook "dure" producten aanwezig zijn. Echter het is administratief niet haalbaar in 2015 om tot een verdere detaillering van de producten te komen. Zo zijn de producten "Jeugdzorgplus" en "Veiligheid" in de begroting als één product opgenomen. Voor de risicoverevening van de "dure" producten betekent dat we een keuze moeten maken onder welke categorie we dit product willen scharen. We stellen voor om dit in zijn geheel als een "duur" product te beschouwen.

5. Hoe gaan we de risico's verrekenen?

In dit hoofdstuk werken we de risicoverevening uit met een aantal voorbeelden. Hierbij leggen we twee keuzemogelijkheden voor. Allereerst leggen we een keuze voor met betrekking tot het bereik / uitgangssituatie. Hiermee bedoelen we welk budget nemen we als basis om de risico's te verrekenen. Gaan we uit van alleen de dure producten of nemen we alle producten in aanmerking voor risicoverevening? Hanteren we de inkomsten van het rijk als basis of gaan we uit van de begrote uitgaven na inkoop? De volgende opties worden uitgewerkt:

1. Risicoverevening voor alleen de dure producten
2. Risicoverevening totaal jeugdhulp o.b.v. budgettair kader (inkomsten)
3. Risicoverevening totaal jeugdhulp o.b.v. begroting na inkoop (uitgaven)

Vervolgens kan het financieel risico volgens meerdere methodieken worden gedeeld. Hierbij zijn veel methodieken denkbaar. Het gaat hierbij om de mate van solidariteit. Willen we het risico volledig delen of hierin een beperking opnemen? We beperken ons tot de volgende varianten:

1. Volledige risicoverevening
2. Risicoverevening met een eigen risico
3. Risicoverevening nadelig resultaat van de nadeel gemeenten.
4. Als variant 3 met een eigen risico

5.1 Begroting en realisatie jeugdhulp

Onderstaand volgt de begroting (inkomsten) van de jeugdhulp en een fictief voorbeeld van een mogelijke realisatie (uitgaven):

Begroting jeugdhulp (x 1000)		Bergen		Uitgeest		Castricum		Heiloo		Totaal
Uitvoering	€	412	€	218	€	510	€	380	€	1.520
Goedkope producten	€	2.286	€	1.165	€	2.851	€	2.381	€	8.683
Dure producten	€	815	€	431	€	872	€	811	€	700.353
TOTAAL	€	3.513	€	1.814	€	4.232	€	3.572	€	13.131

Realisatie jeugdhulp (x 1000)		Bergen		Uitgeest		Castricum		Heiloo		Totaal
Uitvoering	€	420	€	223	€	520	€	387	€	1.551
Goedkope producten	€	1.943	€	1.014	€	3.193	€	2.500	€	8.649
Dure producten	€	1.548	€	366	€	994	€	527	€	3.435
TOTAAL	€	3.911	€	1.603	€	4.707	€	3.414	€	13.635

Resultaat voor verevening (x 1000)		Bergen		Uitgeest		Castricum		Heiloo		Totaal
Uitvoering	€	-8	€	-4	€	-10	€	-8	€	-30
Goedkope producten	€	343	€	151	€	-342	€	-119	€	33
Dure producten	€	-733	€	65	€	-122	€	284	€	-507
TOTAAL	€	-399	€	212	€	-474	€	157	€	-504

- Bergen en Castricum komen in dit voorbeeld niet uit met het beschikbare budget. Bergen komt tekort alleen op de “dure” producten en Castricum op de “dure” én “goedkope” producten.
- Uitgeest en Heiloo springen er positief uit. Uitgeest houdt in dit voorbeeld geld over op alle producten en Heiloo heeft een voordelig saldo op de “dure” producten.

5.2 Sleutel risicoverevening

Voor het verdelen van eventuele tekorten zijn veel sleutels denkbaar. We beperken ons hierbij tot twee opties:

1. Het beschikbare macro budget zoals bekend gemaakt in de mei circulaire:

		Bergen		Uitgeest		Castricum		Heiloo		Totaal
Sleutel macro budget	€	3.512.670	€	1.814.242	€	4.232.407	€	3.571.773	€	13.131.092
		27%		14%		32%		27%		100%

2. Het aantal jeugdigen

		Bergen		Uitgeest		Castricum		Heiloo		Totaal
Sleutel aantal jeugdigen		5.654		3.055		7.152		4.780		20.641
		27%		15%		35%		23%		100%

We constateren dat beide sleutels tot ongeveer dezelfde percentages komen. We stellen voor om als verdeelsleutel het beschikbare macrobudget te kiezen.

5.3 Bereik / uitgangssituatie

5.3.1 Optie 1: Risicovervening “dure” jeugdhulp

Onderstaande tabel geeft de verdeling van de budgetten weer na risicoverevening op de “dure” producten:

Resultaat voor verevening (x 1000)		Bergen		Uitgeest		Castricum		Heiloo		Totaal
Uitvoering	€	-8	€	-4	€	-10	€	-8	€	-30
Goedkope producten	€	343	€	151	€	-342	€	-119	€	33
Dure producten	€	-733	€	65	€	-122	€	284	€	-507
TOTAAL	€	-399	€	212	€	-474	€	157	€	-504

Risicoverevening dure producten		Bergen		Uitgeest		Castricum		Heiloo		Totaal
Uitvoering	€	-8	€	-4	€	-10	€	-8	€	-30
Goedkope producten	€	343	€	151	€	-342	€	-119	€	33
Dure producten	€	-136	€	-70	€	-163	€	-138	€	-507
TOTAAL	€	199	€	77	€	-516	€	-264	€	-504

Verschil (x 1000)	€	598	€	-135	€	-41	€	-422	€	-
-------------------	---	-----	---	------	---	-----	---	------	---	---

- Het totale tekort op de “dure” producten van 507k is herverdeeld conform de verdeelsleutel. Bijvoorbeeld voor Castricum is de berekening als volgt: $32\% \times 507k = 163k$. In de situatie voor risicoverevening heeft Castricum een tekort van 122k op de “dure” producten (zie 5.1). Oftewel het tekort na risicoverevening neemt voor Castricum toe met 41k.
- In dit fictieve voorbeeld heeft Bergen het meeste baat bij risicoverevening. Het oorspronkelijke tekort van 733k op de “dure” producten is verminderd tot een tekort van 136k. Oftewel Bergen ontvangt 598k van de andere drie gemeenten. Uitgeest (135k), Castricum (41k) en Heiloo (422k) betalen een zogenaamde vereveningsbijdrage aan Bergen.
- In deze vorm van risicodeling blijven de overschotten / tekorten op de “goedkope” producten buiten schot. Bergen houdt het voordeel op de “goedkope” producten en per saldo betekent dat het totale tekort voor Bergen (399k) omslaat in een voordeel van 199k. Het resultaat van Heiloo daarentegen verandert van een voordelig resultaat (157k) in een nadeel (264k).

5.3.2 Optie 2: Risicoverevening totaal jeugdhulp o.b.v. budgettair kader (inkomsten)

De uitwerking van een fictief voorbeeld voor risicoverevening voor alleen de “dure” producten laat zien, dat dit tot grote herverdelingen kan leiden. Hierbij kan het totale resultaat van een gemeente omslaan van een voordelig resultaat naar nadelig en andersom. De vraag is of dit een gewenste situatie is. Daarom geven we voor dezelfde situatie ook de uitkomst weer, als wordt gekozen voor risicoverevening van de “dure” én “goedkope” producten samen. We gaan voor de herverdeling uit van de inkomsten zoals die door het rijk ter beschikking zijn gesteld (mei circulaire 2014).

Resultaat voor verevening (x 1000)	Bergen	Uitgeest	Castricum	Heiloo	Totaal
Uitvoering	€ -8	€ -4	€ -10	€ -8	-30
Goedkope producten	€ 343	€ 151	€ -342	€ -119	33
Dure producten	€ -733	€ 65	€ -122	€ 284	-507
TOTAAL	€ -399	€ 212	€ -474	€ 157	-504

Risicoverevening totaal (ex uitvoering)	Bergen	Uitgeest	Castricum	Heiloo	Totaal
Uitvoering	€ -8	€ -4	€ -10	€ -8	-30
Goedkope producten	€ 9	€ 5	€ 11	€ 9	33
Dure producten	€ -136	€ -70	€ -163	€ -138	-507
TOTAAL	€ -135	€ -70	€ -163	€ -136	-504

Verschil (x 1000)	€ 264	€ -282	€ 311	€ -294	-
--------------------------	-------	--------	-------	--------	---

- Het totale tekort op de “dure” en “goedkope” producten van 474k (exclusief uitvoering/bedrijfsvoering = $-507k + 33k$) is herverdeeld conform de verdeelsleutel. Bijvoorbeeld voor Castricum is de berekening als volgt: $32\% \times 474k = 129k$

- Bergen en Castricum ontvangen respectievelijk 264k en 311k van Uitgeest en Heiloo. Uitgeest en Heiloo betalen respectievelijk 282k en 294k als vereveningsbijdrage.

5.3.3 Optie 3: Risicoverevening totaal jeugdhulp o.b.v. begroting na inkoop (uitgaven)

Voor risicoverevening van de “dure” én “goedkope” producten is een andere optie om als start positie uit te gaan van de ingekochte bedragen. Als we voor de realisatie uitgaan van dezelfde cijfers dan ontstaat het volgende beeld voor verevening:

Begroting jeugdhulp (x 1000)		Bergen	Uitgeest	Castricum	Heiloo	Totaal
Uitvoering	€	412	€ 218	€ 510	€ 380	1.520
Goedkope producten	€	3.010	€ 1.442	€ 2.652	€ 2.194	9.298
Dure producten	€	815	€ 431	€ 872	€ 811	700.353
TOTAAL	€	4.237	€ 2.091	€ 4.034	€ 3.385	13.747

Realisatie jeugdhulp (x 1000)		Bergen	Uitgeest	Castricum	Heiloo	Totaal
Uitvoering	€	420	€ 223	€ 520	€ 387	1.551
Goedkope producten	€	1.943	€ 1.014	€ 3.193	€ 2.500	8.649
Dure producten	€	1.548	€ 366	€ 994	€ 527	3.435
TOTAAL	€	3.911	€ 1.603	€ 4.707	€ 3.414	13.635

Resultaat voor verevening (x 1000)		Bergen	Uitgeest	Castricum	Heiloo	Totaal
Uitvoering	€	-8	€ -4	€ -10	€ -8	-30
Goedkope producten	€	1.067	€ 429	€ -541	€ -306	649
Dure producten	€	-733	€ 65	€ -122	€ 284	-507
TOTAAL	€	325	€ 489	€ -673	€ -29	112

Na verevening van de “dure” én “goedkope” producten ontstaat de volgende herverdeling:

Risicoverevening totaal (ex uitvoering)		Bergen	Uitgeest	Castricum	Heiloo	Totaal
Uitvoering	€	-8	€ -4	€ -10	€ -8	-30
Goedkope producten	€	200	€ 99	€ 190	€ 160	649
Dure producten	€	-156	€ -77	€ -149	€ -125	-507
TOTAAL	€	36	€ 17	€ 31	€ 27	112

Verschil (x 1000)	€	-290	€ -472	€ 704	€ 57	-
-------------------	---	------	--------	-------	------	---

- Het totale overschot op de “dure” en “goedkope” producten samen van 142k (exclusief uitvoering/bedrijfsvoering = 649k – 507k) is herverdeeld conform de verdeelsleutel. Bijvoorbeeld voor Castricum is de berekening als volgt: $32\% \times 142k = 51k$
- Castricum (704k) en Heiloo (57k) ontvangen in dit voorbeeld een vereveningsbijdrage van Bergen (290k) en Uitgeest (472k).
- Dit voorbeeld geeft de mogelijkheid aan dat Bergen en Uitgeest die met een nadelig resultaat uit de inkoop zijn gekomen een vereveningsbijdrage moeten betalen.

5.4 Verrekeningsmethode

In de bovenstaande voorbeelden zijn we tot nu toe uitgegaan dat het risico (financieel tekort) volledig wordt gedeeld door het totale resultaat van de vier gemeenten te herverdelen volgens de verdeelsleutel. De vraag is of de BUCH gemeenten volledig solidair met elkaar willen zijn of hierin een beperking willen opnemen. Het gaat hierbij dus om de mate van solidariteit. Onderstaand worden vier varianten uitgewerkt.

5.4.1 Variant 1: Volledige risicoverevening

Zoals hierboven gemeld hebben we deze variant al beschreven. Voor de volledigheid herhalen we het voorbeeld in paragraaf 5.3.1. Gemakshalve maken we geen onderscheid tussen dure en goedkope producten.

Resultaat voor verevening (x 1000)	Bergen	Uitgeest	Castricum	Heiloo	Totaal
Uitvoering	€ -8	€ -4	€ -10	€ -8	-30
Zorgproducten	€ -390	€ 216	€ -464	€ 165	-474
TOTAAL	€ -399	€ 212	€ -474	€ 157	-504

Risicoverevening totaal (ex uitvoering)	Bergen	Uitgeest	Castricum	Heiloo	Totaal
Uitvoering	€ -8	€ -4	€ -10	€ -8	-30
Zorgproducten	€ -127	€ -65	€ -153	€ -129	-474
TOTAAL	€ -135	€ -70	€ -163	€ -136	-504

Verschil (x 1000)	€ 264	€ -282	€ 311	€ -294	-
-------------------	-------	--------	-------	--------	---

- Het nadelig resultaat ad 474k van de vier gemeenten samen wordt herverdeeld volgens de verdeelsleutel.
- Bergen en Castricum ontvangen respectievelijk 264k en 311k van Uitgeest en Heiloo. Uitgeest en Heiloo betalen respectievelijk 282k en 294k als vereveningsbijdrage.

5.4.2 Variant 2: Risicoverevening met eigen risico

De bijdrage die voordeel gemeenten moeten betalen aan de gemeenten met een nadelig resultaat kan worden beperkt door een eigen risico op te nemen. We stellen voor om 5% van het inkomsten budget als eigen risico te hanteren. We komen dan op de volgende eigen risico's per gemeente:

(x 1000)	Bergen	Uitgeest	Castricum	Heiloo	Totaal
TOTAAL budget (inkomsten)	€ 3.513	€ 1.814	€ 4.232	€ 3.572	13.131
Eigen risico (5%)	€ 176	€ 91	€ 212	€ 179	

Rekening houdend met dit eigen risico komen we op de volgende uitwerking van het voorbeeld:

Risicoverevening totaal (ex uitvoering)	Bergen	Uitgeest	Castricum	Heiloo	Totaal
Uitvoering	€ -8	€ -4	€ -10	€ -8	-30
Eigen risico	€ -176	€ -	€ -212	€ -	-387
Verevenen > eigen risico	€ -23	€ -12	€ -28	€ -23	-86
TOTAAL	€ -207	€ -16	€ -250	€ -31	-504

Verschil (x 1000)	€ 192	€ -228	€ 225	€ -188	-
--------------------------	-------	--------	-------	--------	---

- Bergen (-176k) en Castricum (-212k) houden hun eigen risico als nadelig resultaat. Het nadelig resultaat boven het eigen risico (-86k) wordt verdeeld op basis van de verdeelsleutel.
- Ten opzichte van variant 1 worden Bergen en Castricum minder gecompenseerd.

5.4.3 Variant 3: Risicoverevening nadelig resultaat van de nadeel gemeenten

Een andere methode om de bijdrage van de voordeel gemeenten te beperken is om het positief resultaat van de voordeelgemeenten buiten de verevening te houden. We kiezen weer voor hetzelfde cijfervoorbeeld. Alleen laten we het positief resultaat van Uitgeest en Heiloo apart zien van het nadelig resultaat van Bergen en Castricum:

Resultaat voor verevening (x 1000)	Bergen	Uitgeest	Castricum	Heiloo	Totaal
Uitvoering	€ -8	€ -4	€ -10	€ -8	-30
Positief resultaat	€	216	€	165	381
Nadelig resultaat	€ -390	€	€ -464	€	-855
TOTAAL	€ -399	€ 212	€ -474	€ 157	-504

Na de verevening ontstaat de volgende situatie:

Risicoverevening totaal (ex uitvoering)	Bergen	Uitgeest	Castricum	Heiloo	Totaal
Uitvoering	€ -8	€ -4	€ -10	€ -8	-30
Positief resultaat	€	216	€	165	381
Verevenen	€ -229	€ -118	€ -275	€ -232	-855
TOTAAL	€ -237	€ 94	€ -286	€ -75	-504

Verschil (x 1000)	€ 162	€ -118	€ 189	€ -232	-
--------------------------	-------	--------	-------	--------	---

- Het voordelig saldo van Uitgeest en Heiloo van in totaal 381k wordt apart gezet.
- Het nadelige resultaat van Bergen en Castricum samen (855k) wordt verdeeld volgens de verdeelsleutel over de vier gemeenten.
- Ten opzicht van variant 1 en 2 worden Bergen en Castricum minder gecompenseerd.

5.4.4 Variant 4: Verevening excl. positief resultaat voordeel gemeenten met eigen risico

In deze variant “houden” de voordeel gemeenten het positieve resultaat. Vervolgens moeten de nadeel gemeenten eerst nog hun eigen risico zelf betalen. Het resterende tekort wordt omgeslagen volgens de verdeelsleutel over de vier gemeenten.

Resultaat voor verevening (x 1000)	Bergen	Uitgeest	Castricum	Heiloo	Totaal
Uitvoering	€ -8	€ -4	€ -10	€ -8	-30
Positief resultaat		€ 216		€ 165	381
Nadelig resultaat	€ -390		€ -464		-855
TOTAAL	€ -399	€ 212	€ -474	€ 157	-504

Risicoverevening totaal (ex uitvoering)	Bergen	Uitgeest	Castricum	Heiloo	Totaal
Uitvoering	€ -8	€ -4	€ -10	€ -8	-30
Positief resultaat		€ 216		€ 165	381
Eigen risico	€ -176	€ -	€ -212	€ -	-387
Verevenen	€ -125	€ -65	€ -151	€ -127	-467
TOTAAL	€ -309	€ 147	€ -372	€ 30	-504

Verschil (x 1000)	€ 90	€ -65	€ 102	€ -127	-
--------------------------	------	-------	-------	--------	---

- Het voordelige resultaat van Uitgeest en Heiloo samen ad 381k wordt buiten het te verevenen bedrag gehouden.
- Bergen en Castricum moeten hun eigen risico van respectievelijk 176k en 212k eerst betalen.
- Het resterende tekort van 467k wordt verevend tussen de vier gemeenten.
- Bergen en Castricum ontvangen een lagere compensatie dan variant 1, 2 en 3.

5.4.5 Uitkomsten vier varianten samengevat

Wanneer we de verschillen t.o.v. de situatie voor risicoverevening van dit specifieke voorbeeld onder elkaar zetten ontstaat het volgende beeld:

Verschillen t.o.v. voor verevening	Bergen	Uitgeest	Castricum	Heiloo	Totaal
Variant 1	€ 264	€ -282	€ 311	€ -294	-
Variant 2	€ 192	€ -228	€ 225	€ -188	-
Variant 3	€ 162	€ -118	€ 189	€ -232	-
Variant 4	€ 90	€ -65	€ 102	€ -127	-

- Bergen en Castricum worden het meest gecompenseerd in variant 1 en het minst in 4.
- We merken op dat een hoger eigen risico variant 2 minder solidair kan maken dan variant 3. Bovendien leiden andere cijfervoorbeelden tot andere verschillen. Maar grofweg zijn de vier varianten gerangschikt op mate van solidariteit met de nadeel gemeenten.

5.5 Voorwaarde en verrekening

Een belangrijke voorwaarde voor risicoverevening is dat alle BUCH gemeenten dezelfde indeling van de producten in de begroting opnemen. Anders wordt het bijzonder lastig om op een betrouwbare manier de juiste bedragen vast te stellen. De indeling van de producten is in de financiële werkgroep afgestemd (zie opzet in hoofdstuk 2) en het is de verantwoording van iedere gemeente om het op deze wijze het financiële systeem in te richten, zodat appels met appels kunnen worden vergeleken.

Na het sluiten van het boekjaar 2015 wordt medio januari een financieel overzicht per gemeente met de realisatie van de betreffende producten opgesteld. Deze worden vergeleken met de begroting zoals opgenomen in hoofdstuk 2. Op basis van dit overzicht ontvangt dan wel betaalt de gemeente de vereveningsbijdrage. Deze verevening wordt verwerkt in het boekjaar 2015.

6. Conclusie en advies

In het vorige hoofdstuk hebben we met voorbeelden twee keuzemogelijkheden uitgewerkt. De eerste keuze betreft het bereik of uitgangssituatie. Kiezen we voor risicoverevening voor alleen de “dure” zorgvormen of voor alle producten. En kiezen we voor het budgettair kader (inkomsten) als basis of de begroting na inkoop (uitgaven). De tweede keuze gaat om de methode van verrekenen. Onderstaand worden deze twee keuzes voorgelegd.

6.1 Keuze 1: Bereik / uitgangssituatie

De opdracht was om een voorstel te maken voor risicoverevening van de “dure” producten van jeugdhulp. We hebben aangegeven dat het begrip “duur” niet eenvoudig op voorhand objectief en eenduidig is vast te stellen. Daarbij lopen we ook tegen administratieve beperkingen aan, die het zeer lastig maken om op een heel gedetailleerd niveau de “dure” producten apart te begroten. Risico is het vergroten van de bureaucratie/ administratieve handelingen. Om die reden hebben we ook twee opties uitgewerkt voor risicoverevening van het geheel, dus de “dure” én “goedkope” producten. Onderstaand geven we voor de verschillende opties de voor- en nadelen weer:

1) Optie 1: Risicodeling alleen voor “dure” zorgvormen (p. 10)

Voordelen:

- beperkt risicoverevening alleen tot de “dure” producten
- meer zekerheid over lokale budget voor de goedkopere vormen van hulp

Nadelen:

- arbitrair onderscheid tussen duur en goedkoop.
- solidariteit kan in het geding komen als een gemeente “profiteert” van een tekort op de dure producten en een overschot op de goedkope producten

Optie 2: Risicoverevening totaal jeugdhulp o.b.v. budgettair kader (inkomsten) (p. 11)

Voordelen:

- geen arbitrair onderscheid tussen duur en goedkoop

Nadelen:

- de resultaten van de inkoop zijn bekend; de vraag is of je kunt vragen solidair te zijn met een gemeente die met een flink tekort uit de inkoop is gekomen

2) Optie 3: Risicoverevening totaal jeugdhulp o.b.v. begroting na inkoop (uitgaven) (p.12)

Voordelen:

- geen arbitrair onderscheid tussen duur en goedkoop
- de uitkomst van de inkoop wordt als startpunt genomen

Nadelen:

- gezien de tijdsdruk waaronder dit inkoopresultaat tot stand is gekomen, kan worden afgevraagd of de verdeling per gemeente wel helemaal reëel is. Dat betekent dat een

gemeente met een groot tekort uit de inkoop mogelijk nog verder moet bijdragen als de andere gemeenten in de realisatie ook tekort komen.

Welke vorm er ook gekozen wordt, het feit blijft dat we kaders gaan vaststellen van een veld dat nog volop in beweging is en pas na afloop van 2015 werkelijk zichtbaar wordt wat de vraag en dus de werkelijk uitgaven zullen zijn.

Advies

We adviseren om voor het jaar 2015 te kiezen voor de optie risicoverevening van het totaal budget op basis van het budgettair kader (inkomsten) binnen de BUCH gemeenten geeft vooraf het helderst aan binnen welke kaders er verevend zal worden (optie 2).

6.2 Keuze 2: Verrekeningsmethode

Naast de keuze tussen het “bereik” (alleen dure of alle producten) leggen we ook een keuze voor over de methode van verrekenen. We hebben een onderscheid gemaakt tussen vier verschillende varianten:

- 1) Variant 1: Volledige risicoverevening (p. 13)**
- 2) Variant 2: Risicoverevening met eigen risico (p. 13)**
- 3) Variant 3: Risicoverevening nadelig resultaat van de nadeel gemeenten (p. 14)**
- 4) Variant 4: Risicoverevening nadelig resultaat van de nadeel gemeenten met eigen risico (p. 15)**

Het is bijzonder lastig om van de vier varianten de voor- en nadelen te geven. Dit is vooral een keuze in de mate van solidariteit.

Advies

We adviseren om voor het jaar 2015 te kiezen voor de verrekeningsmethode “Risicoverevening nadelig resultaat van de nadeel gemeenten” (variant 3).

Voordeel gemeenten houden naar rato toch een deel van het door hun behaalde positieve resultaat. Er blijft een prikkel bestaan voor de nadeel gemeenten, omdat niet het volledig nadelig saldo wordt verevend.

Bijlage 1: voor- en nadelen risicomodellen

Model 1: Waarborg

In dit model wordt uitgegaan van maximale solidariteit en risicodeling tussen de deelnemende gemeenten. De kosten van elke individuele gemeente worden gezamenlijk gedragen. Iedere gemeente betaalt een vaste bijdrage in een gezamenlijke pot. Deze gezamenlijke pot is groot genoeg voor het beschikbaar hebben van gespecialiseerde zorg, waarop incidenteel een beroep moet worden gedaan. Hiermee waarborgt de regio het hebben van zorgcapaciteit. Afspraken moeten worden gemaakt op het moment dat verschillen tussen gemeenten te veel gaan oplopen of het totale beroep op de zorg te snel groeit.

Voordelen:

- de financiële risico's van schommelingen van het gebruik per gemeente worden samen gedragen. De continuïteit van zorg in de regio is daarmee gewaarborgd.
- Indien gewenst kan elke gemeente een gewogen bijdrage leveren, bijvoorbeeld naar rato van het aantal jeugdigen in haar gemeente.

Nadelen:

- gemeenten ervaren mogelijk onvoldoende prikkels om te investeren in preventie, omdat de hogere kosten verdeeld worden over alle gemeenten. Het nadeel van minder investeren in preventie komt immers niet volledig ten laste van de betreffende gemeente, maar van alle gemeenten in de regio. Om dit te voorkomen kan ervoor worden gekozen om de premie deels te laten afhangen van preventieve maatregelen en/of het daadwerkelijke beroep op de voorzieningen. Dit kan wel weer leiden tot veel interpretatieverschillen, discussie en administratieve lasten.
- De gemeenten in de regio zijn afhankelijk van elkaars inzet en kwaliteit van de toegangsbeoordeling. Dit vraagt een goede onderlinge relatie en vertrouwen. Verder geldt als randvoorwaarde: uniformering van beleid en methodiek van de toegang tot gezamenlijk bekostigde ondersteuning

Model 2: Vlaktax

Dit model is een combinatie van het solidariteits- en profijtbeginnsel. Gemeenten betalen in dit systeem een bedrag (premie) dat is gebaseerd op het gebruik in het verleden. Dit kan een gebruik zijn over meerdere jaren of over één jaar. Als het gaat om zorgproducten met een lage en/of sterk fluctuerende frequentie, ligt een periode van drie tot vier jaar voor de hand. Na die periode wordt het gebruik per gemeente opnieuw gezien en verandert de bijdrage op basis van het nieuwe gebruik. Dit systeem kent een solidariteitsbeginnsel omdat een gemeente niet wordt afgerekend op het feitelijke gebruik, maar op een gemiddeld historische gebruik. Het profijtbeginnsel in dit systeem bestaat er uit dat de bijdrage is afgestemd op het daadwerkelijk gebruik uit het verleden én wordt bijgesteld na een aantal jaar op basis van het historisch gebruik. Dit model biedt gemeenten de mogelijkheid hun risico's te spreiden. De schaalgrootte van het samenwerkingsverband en de spreiding van de kosten van het gebruik van

ondersteuning over een aantal jaren, vangen schommelingen voor individuele gemeenten op. Bij een goed monitoringsysteem hebben gemeenten in dit model voldoende tijd om bij te sturen op financiën en kunnen maatregelen afgesproken worden met andere gemeenten om de kosten beheersbaar te houden. Over overschotten (als gevolg van onderproductie) en tekorten (als gevolg van overproductie) moeten vooraf onderling afspraken worden gemaakt.

Een voorwaarde is wel dat er een duidelijk beeld is van het historisch zorggebruik, het huidige zorggebruik, alsmede het toekomstig zorggebruik in combinatie met de risicofactoren per gemeente.

Voordelen:

- Door schaalgrootte van het samenwerkingsverband worden individuele schommelingen per gemeente opgevangen, dus hoge mate van risicospreiding;
- Dit model biedt een gemeente de mogelijkheid tijdig bij te sturen op financiën. De methode stelt als het ware de betaling van de onvoorziene hoge kosten uit. De gemeente krijgt hiermee tijd om zich voor te bereiden op de hogere uitgaven.
- 'Veelgebruikers' ervaren een prikkel omdat het werkelijke gebruik ook onderdeel uitmaakt van de bijdragen aan de regionale pot (het profijtbeginsel klinkt dan door).

Nadelen:

- Minder prikkel voor investeren in preventie of lokale inzet en kwaliteit van de toegangsbepaling geldt ook hier, maar in mindere mate dan bij het waarborgmodel. Binnen de afgesproken periode is sprake van solidariteit, maar na de afgesproken periode komen de gevolgen wel ten laste van de betreffende individuele gemeente.
- Het model kent relatief hoge administratieve kosten.

Model 3: Verrekening

In dit model zit weinig tot geen solidariteit tussen gemeenten en wordt er op basis van het profijtbeginsel verrekend. De ondersteuningskosten worden betaald door de gemeente waaruit de gebruiker komt, conform het woonplaatsbeginsel. Dit model gaat uit van het feitelijk zorggebruik uit een bepaalde gemeente. Er zijn wel collectief productprijzen afgesproken met aanbieders. De fluctuatie in gebruik is voor rekening en risico van de individuele gemeente. Van belang bij een dergelijk systeem is, dat je met de deelnemers aan deze regeling afspraken maakt over de registratie, want het is belangrijk het gebruik en de inzet van voorzieningen te kunnen vergelijken. Dit model stelt eisen aan een adequate en uniforme monitoring van het gebruik.

Voordelen:

- Er is een lage afhankelijkheid van de andere regiogemeenten, kostenbeheersing is verbonden aan eigen keuzes en acties. Elke gemeente is immers zelf verantwoordelijk voor zijn eigen uitgaven en ervaart direct het effect van het werkelijke gebruik.

- De prikkel en de opbrengst van investeren in preventie en een kwalitatief goede toegang is maximaal. De gevolgen komen immers direct en volledig ten goede aan de individuele gemeente.

Nadelen:

- Er is geen sprake van risicospreiding. Het risico van schommelingen in het gebruik van bovenlokale voorzieningen komt direct en volledig te liggen bij individuele gemeenten. Naarmate een gemeente kleiner is, is de financiële impact van onvoorzien hoge schommeling, relatief groter;
- Gemeenten hebben vooraf geen zekerheid over de hoogte van de kosten, onverwachte tegenvallers komen geheel voor risico en rekening van de individuele gemeenten.

Model 4: Een bewuste mix

Bij de vorige drie hoofdmodellen worden binnen het model alle ondersteuningskosten op dezelfde manier verdeeld. Bij een bewuste mix, kunnen meerdere modellen naast elkaar worden ingezet. Dit geeft de mogelijkheid tot differentiatie, het best passende model kan worden gekozen per functie of per transitie.

Bijlage 2: Landelijk Transitie Arrangement (LTA)

Zeer specialistische zorgvormen

Het Rijk en de VNG hebben voor een aantal zeer specialistische hulpvormen inkoopafspraken opgesteld. Het kleine aantal cliënten, het kleine aantal aanbieders en de spreiding ervan door het land en de mate van specialisatie van de (zorg)inhoud van het aanbod heeft bepaald of de functies van de specialistische jeugdzorg in aanmerking komen voor landelijke inkoopafspraken.

Op de lijst met zeer specialistische zorgvormen staan:

1. Huidige landelijke specialismen JeugdzorgPlus.
2. GGZ met een landelijke functie.
3. Expertise en behandelcentrum op het terrein van geweld in afhankelijkheidsrelaties onder 18 jaar.
4. Jeugd sterk gedragsgestoord licht verstandelijk gehandicapt (j-sglvg).
5. Gespecialiseerde diagnostiek, observatie en exploratieve behandeling aan (L)VB jeugd-GGZ met bijkomende complexe problematiek.
6. Erkende gedragsinterventies gericht op het verminderen van de recidive bij schorsing voorlopige hechtenis, voorwaardelijke veroordeling of gedragsmaatregel (forensische jeugdzorg).
7. Voedselweigering bij peuters.
8. Forensisch medisch onderzoek bij minderjarigen.